

ledes som Forbindelsen mellem de to Hertugdømmer er optagen i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, som man kan see Pag. 72 i de os meddeelte Actstykker nederst paa Siden, er derved bortfalden den Begrænsning, som man hidtil i de nærmeste Aar havde fastholdt, idet den Maade, hvorpaa Opregningen af visse enkelte Instituter er sat i Forbindelse med den øvrige Sætning, ikke er gjort med en saadan bestemt Begrænsning som tidligere. Saadant maa naturligtvis hos dem, som leve i Haabet om, bestandigt at udvide Fællesslivet mellem disse to Landsdele og bringe dem til at danne en særlig uafhængig Stat, opvække fornyet Haab. Da Finantsloven blev os forelagt, befandt vi os i en vis ubehagelig Stilling, idet der var draget en Afskillelse paa den ene Side mellem Kongeriget, og paa den anden Side mellem de 3 Hertugdømmer, saaledes, at det kunde see ud, som om der derved var indrømmet et fælles statsretligt Begreb, som indbefattede de 3 Hertugdømmer. Ogsaa Regjeringen befandt sig, efter samtlige daværende Forhold, i den vanskelige Stilling, at den ikke kunde imødegaae de Betænkkeligheder, vi i saa Henseende nærede, hvilket ogsaa fremgaaer af den Correspondence, som i den Anledning fandt Sted, og som med Hensyn til den nærværende Paragraph er fremfat i Udvalgets Betænkning paa det af mig før citerede Sted. Smidlertid er det klart, at ligesom vi aldrig have taget nogen Andeel i de slesvigske Forhold, undtagen efter Kronens Opfordring, for at understøtte Kronen i den Stilling, hvori den selv havde stillet sig ligeoverfor de paagældende Spørgsmaal, saa kunne vi heller ikke for Fremtiden, og navnlig ikke nu, have nogen som helst Indflydelse paa disse Spørgsmaal, undtagen der, hvor Kronen engang har ordnet Forholdene saaledes, at der er indrømmet en vis Forbindelse mellem Slesvig og Kongeriget. Efterat denne Tanke er kommen frem, skal man ikke opgive den; thi, saalænge vi ikke have nogen Fællesforfatning, maa jeg ansee det for ønskeligt, at vi ikke opgive, hvad der fra vort Standpunkt kan synes at være en Modvægt mod Schleswigholsteinismens Paastaaende. Dette gjælder saaledes f. Ex. om Udtrykket „Danmarks Rige“; det er i og

for sig et gammelt geographiskt Begreb, hvortil der knytter sig visse historiske og statsretlige Forhold. I det her paagældende Forhold have vi en bestemt Udtalelse fra Kronen, hvori dette geographiske Begreb netop anvendes i den Betydning, som virkelig tilkommer det, nemlig som betegnende de Dele af det danske Monarchie, der ligge nordenfor Eideren, i deres Modsetning til Lybskland. Det er § 11 af den Kongelige Kundgjørelse af 30te Mai 1849, der fastsætter, hvor stor Civilisten skal være for Danmarks Rige, og at det Øvrige skal udredes af „Kongens tydske Hertugdømmer Holsteen og Lauenborg.“ Man har ofte bestridt det hele Begreb om „Danmarks Rige“; der er ogsaa adskillige Indvendinger, som man kan være berettiget til at fremsætte derimod, som jeg ikke nu skal gaae ind paa; men det kan ikke bortraifoneres, at der fra ældgammel Tid af har eksisteret et saadant Begreb. Man behøver kun at tage Skriftet „Danmarks Riges frugtbare Herslighed“ i Haanden, og man vil finde Slesvig opført under Danmarks Rige; i Pontoppidans Atlas og paa alle danske Kort, lige fra den ældste Tid til Videnskabernes Selskabs, vil man finde, at som geographiskt Begreb er Danmark altid forstaaet som begrænset ved Eideren. Nu har det en vis Betydning for os, efter de Forhold, hvori vi for Diebliffet befinde os, at vi fastholde disse statsretlige Momenter, der ere blevne forbundne med dette geographiske Begreb, og det er derfor, at jeg meget nødtig sjer en udtrykkelig Ophævelse af Kundgjørelsen af 30te Mai 1849 § 11, førend vi have faaet en Fællesforfatning. Naar en saadan først foreligger, saa er Spørgsmaalet aabent, og saa vil jeg gaae ind paa enhver Forandring, man i saa Henseende maatte ønske; men for Diebliffet have vi den jo ikke, og jeg er derfor bange for, at man, hvis det bliver staaende som Lovbestemmelse, skal misforstaae det Bortum, hvortil de 15 ærede Forslagsstillere opfordre os, og hvorved vi udtrykkeligt tage Danmarks Rige med hvad dertil hører ud af Paragraphen, og istedet derfor indsatte Monarchiet med den dertil hørende Sum — at man skal forstaae det, som om den hele Modstand imod Schleswigholsteinismen var os ganske lige-